

ΟΥΡΑΝΙΑ

ὑπὸ Καμίλλου Φλαμμαρίδων

Συνέχεια, ἴδε σ. 104

Ἄλλὰ διαφέρει τῶν ἄλλων ὡς ἀνήκον τρόπον τινὰ εἰς τάξιν ἀνωτέραν, ἀφοῦ μετ' αὐτοῦ συνδέεται ἡ ψυχὴ. Καὶ θὰ διατηρῆ τὴν συνείδησιν τῆς ὑπάρξεώς του; Ἄρα γε ἡ ψυχὴ δύναται νὰ παραβληθῆ πρὸς οὐσίαν τινὰ ἠλεκτρικὴν; Εἶδ' ἀποτε τὸν κεραυνὸν διελθόντα δι' αἰθούσης καὶ σθέσαντα ὅλα τὰ φῶτα. Ὅτε ἀνήφθησαν ἐκ νέου, παρετηρήθη ὅτι τὸ ἐπιχρῶσυμα τοῦ ἐκκρεμοῦς ὥρολογίου εἶχεν ἐξαλειφθῆ, τὸ δὲ ἀργυροῦν πολύφωτον εἶχεν ἐπιχρυσωθῆ εἰς πολλὰ μέρη. Εἶνε αὐτὴ δύναμις ὀξεῖα.

— Ἄς μὴ κάμνωμεν παραβολάς. Θὰ ἦσαν πολὺ ἀπομακρυσμένοι ἀπὸ τῆς πραγματικότητος. Πάντες γινώσκομεν ὅτι θὰ ἀποθάνωμεν, ἀλλὰ δὲν τὸ πιστεύομεν. Καὶ πῶς δυνάμεθα νὰ τὸ πιστεύσωμεν; Πῶς δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν τὸν θάνατον, ὅστις ἄλλο τι δὲν εἶνε εἰμὴ μεταβολὴ καταστάσεως ἀπὸ τοῦ γνωστοῦ εἰς τὸ ἀγνωστον, ἀπὸ τοῦ ἴρατου εἰς τὸ ἀόρατον; Ὅτι ἡ ψυχὴ ὑπάρχει ὡς δύναμις, εἶνε ἀναμφίβολον. Ὅτι εἶνε ἐν καὶ τὸ αὐτὸ μετὰ τοῦ διοργανωτοῦ ἐγκραλικοῦ ἀτόμου, δυνάμεθα νὰ τὸ παραδεχθῶμεν. Ὅτι ἐπιζῆ μετὰ τὴν ἀποσύνθεσιν τοῦ σώματος, τὸ τεκμαίρομεθα.

— Ἄλλὰ τί ἀπογίνεται; Ποῦ ὑπάγει ἡ ψυχὴ;

— Αἱ πλείεσται τῶν ψυχῶν ἀγνοοῦσι τὴν ἰδίαν αὐτῶν ὑπαρξιν. Ἐπὶ τῶν χιλίων τετρακοσίων ἑκατομμυρίων τῶν ἀνθρωπίνων ὄντων τῶν

κατοικούντων ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου πλανήτου τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἑκατοστὰ δὲν τὸ σκέπτονται. Τί νὰ τὴν κάμουν τὴν ἀθανασίαν! Ὅπως τὸ μῦριον τοῦ σιδήρου συμπαφέρεται χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ ἐντὸς τοῦ αἵματος τοῦ σφύζοντος ὑπὸ τὴν μὴνιγγα τοῦ Λαμαρτίνου ἢ τοῦ Οὐγκῶ ἢ

διαμένει στερεὸν εἰς τὸ ξίφος τοῦ Καίσαρος, ὅπως τὸ μῦριον τοῦ ὑδρογόνου λάμπει εἰς τὸ φωταέριον τοῦ ἐντευκτηρίου τοῦ μελοδραματικοῦ Θε. ἀτρου ἢ βυθίζεται εἰς τὴν σταγόνα τοῦ ὕδατος ἢν ῥοφα ὁ ἰχθύς εἰς τὸ σκοτεινὸν βάθος τῶν θαλάσσων, τὰ ζῶντα ἄτομα οὐδέποτε ἐσκέφθησαν, ὑπνώττουσιν.

«Δὶ σκεπτόμεναι ψυχὰι εἶνε ὁ κληρὸς τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Αὐταὶ διατηροῦσι τὴν κληρονομίαν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τὴν ἐπαυξάνουσι διὰ τὸ μέλλον. Ἄνευ τῆς ἀθανασίας ταύτης τῶν ἀνθρωπίνων ψυχῶν, αἰτίνας ἔχουσι συνείδησιν τῆς ἑαυτῶν ὑπάρξεως καὶ ζῶσι διὰ τοῦ πνεύματος,

πᾶσα ἡ ἱστορία τῆς Γῆς θ' ἀπέληγεν εἰς τὸ μηδὲν καὶ ἡ κτίσις πᾶσα, τῶν ὑψίστων κόσμων ὡς καὶ τοῦ ἐσχάτου ἡμῶν πλανήτου θὰ ἦτο μωρία ἀπατηλὴ, ἀθλιωτέρα καὶ βλακωδεστέρα καὶ τοῦ περιττώματος γηίνου σκώληκος. Αὐτὸς ἔχει λόγον ὑπάρξεως καὶ τὸ σύμπαν ὄχι! Φαντάζεσαι τὰ δισεκατομμύρια τῶν κόσμων ἀφικνούμενα εἰς τὴν λαμπροτάτην ἀκμὴν τῆς ζωῆς καὶ τοῦ πνεύματος ὅπως διαδέχονται ἀλλήλους

Ἡ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

μετὰ τοῦ νεωτάτου τέκνου τῆς.

ἀτελευτήτως ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ἀστροῦ σὺμπαντος καὶ μὴ ἀπολήγοντας εἰς ἄλλο τι εἰμὴ εἰς τὴν γέννησιν ἐλπίδων τινῶν διηνεκῶς διαψευδομένων καὶ μεγαλείων διηνεκῶς ἐκμηδενιζομένων; Εἰς μάτην ταπεινούμεθα. Δὲν δύναμεθα νὰ παραδεχθῶμεν τὸ μηδὲν ὡς ὑπέρτατον σκοπὸν τῆς διηνεκοῦς προόδου, τῆς ἀποδεικνυμένης ὑπὸ πάσης τῆς ἱστορίας τῆς φύσεως. Αἱ ψυχαὶ εἶνε οἱ σπόροι τῶν πλανητικῶν ἀνθρωποτήτων.

— Δύνανται λοιπὸν νὰ μεταφερθῶσιν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κόσμου εἰς ἕτερον;

— Οὐδὲν εἶνε τόσον δύσκολον νὰ ἐννοηθῇ ὅσον ὅ,τι ἀγνοεῖται· οὐδὲν εἶνε εὐνοητότερον ἀπὸ τὸ γνωστόν. Τίς ἐκπλήττεται σήμερον βλέπων τὸν ἠλεκτρικὸν τηλεῖγραφον μεταβιβαζοντα ἀκαριαίως τὸν ἀνθρώπινον λογισμὸν διὰ τῶν ἡπείρων καὶ τῶν θαλασσῶν; Τίς ἐκπλήττεται βλέπων τὴν σεληνιακὴν ἔλξιν ἀνεγείρουσαν τὰ ὕδατα τοῦ Ὠκεανοῦ καὶ παρόγουσαν τὰς παλιρροίας; Τίς ἐκπλήττεται βλέπων τὸ φῶς μεταδιδόμενον ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἀστέρος εἰς τὸν ἕτερον μὲ ταχύτητα τριακοσίων χιλιαδῶν χιλιόμετρων κατὰ δευτερόλεπτον; Τὸ πολὺ, μόνον οἱ φιλόσοφοι δύνανται νὰ ἐκτιμήσωσι τὸ μεγαλεῖον τῶν θαυμασίων τούτων· ὁ χυδαῖος ποσῶς δὲν ἐκπλήττεται. Ἄν διὰ τινος νέας ἀνακαλύψεως ἤθελε καταστῆ δυνατὸν ν' ἀπευθύνωμεν αὔριον σημεῖα εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Ἄρεως καὶ νὰ λαθῶμεν ἀπαντησιν, τὰ τρία τέταρτα τῶν ἀνθρώπων μεθ' αὐτοῦ δὲν θὰ ἐξεπλήττοντο πλέον.

«Ναί, αἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς δύνανται νὰ μεταφερθῶσιν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς κόσμου εἰς τὸν ἕτερον ὅχι πανταχοῦ, οὐδὲ πάντοτε βεβαίως, καὶ οὐχί πασαι. Ὑπάρχουσι νόμοι καὶ ὅροι. Ἡ θέλησίς μου δύναται ν' ἀνυψώσῃ τὸν βραχιονά μου, νὰ ρίψῃ ἓνα λίθον τῇ βοήθειᾳ τῶν μυῶνων μου· ἂν λάβω βάρος εἴκοσι χιλιογράμμων, θὰ τὸ ἀνυψώσῃ ἐπίσης ὁ βραχίον μου· ἂν θελήσω νὰ λαβῶ βάρος χιλίων χιλιογράμμων, δὲν θὰ δύναμαι πλέον. Τινὰ τῶν πνευμάτων εἶνε ἀνίκανα εἰς πᾶσαν ἐνέργειαν. Ἄλλα ἔχουσι ἀποκτήσει ἰκανότητος ὑπερόχους. Ὁ Μόζαρτ ἐξαετῆς ἐπέβαλλεν εἰς ὅλους τοὺς χροατὰς τὴν ἰσχὺν τῆς μουσικῆς αὐτοῦ μεγαλοφυΐας καὶ ὀκταετῆς ἐδημοσίευσεν τὰς δύο πρώτας συνθέσεις του, ἐνῶ ὁ Σαίξπηρος, ὁ μέγιστος τῶν ὑπαρχάντων δραματικῶν συγγραφέων, πρὸ τῆς ἡλικίας τῶν τριακονταετῶν οὐδὲν εἶχε γράψῃ δραματικὸν ἔργον ἀντάξιον τοῦ ὀνόματός του. Δὲν πρέπει νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἡ ψυχὴ ἀνήκει εἰς κόσμον τινὰ ὑπερφυσικόν. Τὸ παν ὑπάρχει ἐν τῇ φύσει. Δὲν παρῆλθον περισσότερα ἀπὸ ἑκατὸν χιλιαδὰς ἐτῶν ἀφότου ἡ ἐπίγειος ἀνθρωπότης ἀπηλλάγη τῆς ζωικῆς αὐτῆς χρυσαλίδος· ἐπὶ ἑκατομμύρια ἐτῶν, καθ' ἅπασαν τὴν μακρὰν σειρὰν, τῆς πρωτογενοῦς,

δευτερογενοῦς καὶ τριτογενοῦς περιόδου δὲν ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς γῆς οὐδεὶς νοῦς ὅπως ἐκτιμήσῃ τὰ μεγαλοπρεπῆ ἐκεῖνα θεάματα, οὐδὲν βλέμμα ἀνθρώπινου ὄντος ὅπως τὰ θεωρήσῃ. Ἡ πρόοδος βρῦδῆως ἐπαιδαγωγῆσε τὰς κατωτέρας ψυχὰς τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων· ὁ ἄνθρωπος ἔλωσ προσφάτως εὐρίσκειται ἐπὶ τοῦ πλανήτου. Ἡ φύσις εἶνε ἐν διηνεκῇ προόδῳ· τὸ σύμπαν εἶνε διηνεκῆς μεταποιήσις, ἡ ἄνοδος εἶνε ὁ ὑπέρτατος νόμος.

«Πάντες οἱ κόσμοι, προσέθηκε, δὲν εἶνε νῦν κατωκημένοι. Οἱ μὲν διατελοῦσιν εἰς τὸ λυκαυγὲς αὐτῶν οἱ δὲ εἰς τὸ ἐσπερινὸν λυκόφως. Εἰς τὸ ἠλιακὸν μας σύστημα, παραδείγματος χάριν, ὁ Ἄρης, ἡ Ἄφροδίτη, ὁ Κρόνος καὶ τινες τῶν δορυφόρων του φαίνονται ἐν πλήρει ζωικῇ δράσει. Ὁ Ζεὺς φαίνεται μῆπω ὑπερβάς τὴν πρωτογενῆ περίοδον· ἡ Σελήνη δὲν ἔχει ἴσως πλέον κατοίκους. Ἡ παροῦσα ἡμῶν ἐποχὴ δὲν ἔχει πλείονα σπουδαιότητα ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ σὺμπαντος ἀφ' ὅσων ἡ μυρμηκία μας εἰς τὸ ἄπειρον. Πρὸ τῆς ὑπάρξεως τῆς Γῆς ὑπῆρχαν καθ' ὅλην τὴν αἰωνιότητα κόσμοι κατωκημένοι ὑπὸ ἀνθρωποτήτων· ὅταν ὁ ἡμέτερος πλανήτης θὰ ἐκφέρῃ τὴν ὑστάτην πνοὴν καὶ ἡ ὑστάτη ἀνθρωπίνη οἰκογενεῖα θὰ κοιμηθῇ τὴν ὑστάτον ὕπνον παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ τελευταίου τενάγους τοῦ παγωμένου Ὠκεανοῦ, ἀναριθμητοὶ ἠλιοὶ θὰ λαμπρῶσι πάντοτε εἰς τὸ ἄπειρον καὶ πάντοτε θὰ ὑπάρχωσι πρωῖαι καὶ ἐσπεραὶ, ἔαρ καὶ ἄνθη, ἐλπίδες καὶ χραῖ. Ἄλλοι ἠλιοὶ, ἄλλαι γαῖαι, ἄλλαι ἀνθρωπότητες. Τὸ ἀπέραντον διάστημα εἶνε ἐγκατεσπαρμένον ἀπὸ ταφους καὶ κοιτίδας. Ἄλλ' ἡ ζωὴ, ὁ λογισμὸς, ἡ αἰωνία πρόοδος εἶνε ὁ τελικὸς σκοπὸς τῆς δημιουργίας

«Ἡ γῆ εἶνε ὁ δορυφόρος ἑνὸς ἀστέρος. Ἐπὶ τοῦ παρόντος καθὼς καὶ εἰς τὸ μέλλον εἴμεθα πολῖται τοῦ οὐρανοῦ. Εἴτε τὸ γινώσκωμεν εἴτε τὸ ἀγνοοῦμεν, ζῶμεν πράγματι εἰς τοὺς ἀστέρας.»

Οὕτω συνωμίλουσι οἱ δύο φίλοι περὶ τῶν σοβαρῶν ζητημάτων τῶν ἀπασχολούντων τὴν σκέψιν αὐτῶν. Ὅσακις κατέληγον εἰς μίαν λύσιν ἔστω καὶ ἀτελῆ, ἠσθάνοντο ἀληθῆ ἀγαλλίασιν διότι εἶχον προβῆ κατὰ ἓν βῆμα εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ ἀγνώστου καὶ ἠδύναντο ἡρεμώτερον κατόπιν νὰ συνομιλῶσι περὶ τῶν συνήθων πραγμάτων τοῦ βίου. Ἦσαν δύο πνεύματα ἐπίσης ἀπλήστως διψῶντα τὴν μάθησιν καὶ φανταζόμενα μὲ ὅλην τὴν ζῆσιν τῆς νεότητος ὅτι ἠδύναντο ν' ἀπομονωθῶσιν ἐν τῷ κόσμῳ, νὰ καθυποτάξωσι τὰς ἀνθρωπίνους ἐντυπώσεις των καὶ νὰ φθάσωσι διὰ τῆς ἐπουρανίου αὐτῶν πτήσεως μέχρι τοῦ ἀστέρος τῆς Ἀληθείας, τοῦ λάμποντος ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς των εἰς τὰ βάθη τοῦ Ἄπειρου.

Δ'.

Ἔρωσ.

Ἐκ τοῦ βίου ἐκείνου ὄν κοινῇ διήγον οἱ δύο, ὅσον εἰλικρινής, ὅσον θελκτικὸς καὶ ἄν ἦτο, κἀτι ἔλειπεν. Αἱ συνδιαλέξεις ἐκείναι ἐπὶ τῶν δεινῶν προβλημάτων τοῦ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, ἢ ἀνταλλαγῇ τῶν ἰδεῶν ἐπὶ τῆς ἀναλύσεως τῆς ἀνθρωπότητος, αἱ ἔρευναι περὶ τοῦ τελικοῦ σκοποῦ τῆς ὑπάρξεως τῶν ὄντων, αἱ ἀστρονομικαὶ παρατηρήσεις καὶ τὰ ζητήματα ἄτινα ἐνέπνεον, ἱκανοποιοῦν ἐνίοτε τὸν νοῦν των, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τὴν καρδίαν των. Ἀφοῦ ἐγγύς ἀλλήλων ἤθελον ἐπὶ μακρὸν συνομιλῆσαι εἴτε ὑπὸ τὴν σκιάδα τοῦ κήπου, τοῦ κειμένου ἄνωθεν τοῦ πανοράματος τῆς μεγαλοπόλεως, εἴτε ἐν τῇ σιωπηλῇ βιβλιοθήκῃ, ὁ σπουδαστής, ὁ ἔρευνητής, δὲν ἠδύνατο ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τῆς συντροφου του, ἀμφοτέροι δὲ ἔμενον κρατοῦντες τὰς χεῖρας ἀλλήλων, ἄφωνοι, σαγηνευμένοι, συνεχόμενοι ὑπὸ κυριαρχου τινὸς δυνάμεως. Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν συνησθάνετο ἕκαστος παραδοξὸν καὶ ἀλγεῖνόν κενὸν εἰς τὸ στῆθος, ἀδιαθεσίαν ἀόριστον, ὡς νὰ ἤθελε θραυσθῇ δεσμός τις ἀναγκαῖος εἰς τὸν ἀμοιβαῖον βίον των· ἕκαστος δὲ προσεδόξα μετ' ἐπιθυμίας σφοδρᾶς τὴν ὥραν τῆς ἐπανόδου. Τὴν ἡγάπα οὐχὶ χάριν ἑαυτοῦ ἀλλὰ χάριν αὐτῆς, μετ' ἀγάπην σχεδὸν ἀπρόσωπον, μετ' αἰσθημα εἰλικρινοῦς ὑπολήψεως ὅσον καὶ φλογεροῦ ἔρωτος, μαχόμενος δὲ κατὰ πᾶσαν στιγμὴν κατὰ τῶν γοήτρων τῆς σαρκὸς εἶχε δυνηθῇ ν' ἀντιστῇ εἰς τὸν πειρασμόν. Ἄλλ' ἡμέραν τινὰ καθ' ἣν ἐκάθητο ἐγγύς ἀλλήλων ἐπὶ τοῦ εὐρυχώρου διβανίου τῆς βιβλιοθήκης, πεπληρωμένου ὡς πάντοτε ὑπὸ βιβλίων καὶ φυλλαδίων, ἐνῶ ἴσταντο σιωπηλοί, συνέβη ὥστε ἡ κεφαλὴ τοῦ νεαροῦ συγγραφέως κατάφορτος ἀναμφιβόλως ἐξ ὄλου τοῦ βάρους τῶν καταβαλλομένων ἀπὸ τινος χρόνου προσπαθειῶν ὡπως ἀντιστῇ εἰς τὴν ἀκατανίκητον ἐλξιν, νὰ κλίνη ἀνεπαίσθητως ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς συντροφου του καὶ ἀμέσως σχεδόν... τὰ χεῖλη των νὰ συνανηθῶσιν....

Ἦ χαρὰ ἔρρητος τοῦ ἀμοιβαίου ἔρωτος! Μέθη ἀκόρεστος τοῦ ὄντος τοῦ διψῶντος τὴν εὐδαιμονίαν, παραφορὰ ἀτελεῦτητος τῆς ἀκατανίκητου φαντασίας, γλυκεῖα μουσικὴ τῶν καρδιῶν, εἰς ποῖα ὕψη αἰθέρια αἶρετε τοὺς ἐκλεκτοὺς τοὺς ἐγκαταλειπομένους εἰς τὴν ὑψίστην ὕμῶν ἐντροφῆσιν! Ἐπιλήσμονες διὰ μιᾶς γενόμενοι τῆς ταπεινῆς γῆς ἵπτανται ταχύπτεροι πρὸς τοὺς μαγικοὺς παραδείσους, ἐξαφανίζονται εἰς τὰ οὐράνια βάθη καὶ πλανῶνται εἰς τὰς θαυμαστάς χώρας τῆς αἰωνίου ἡδονῆς. Ὁ κόσμος μετ' αὐτὰς κωμωδίας του καὶ τὰς ἀθλιότητάς του δὲν ὑφίσταται πλέον δι' αὐτούς. Ζῶσιν ἐντὸς τοῦ φωτός, ἐντὸς τοῦ πυρός, σαλαμάνδραι, φεῖνικες, ἀπῆλλαγμένοι ἀπὸ παντὸς βάρους, ἐλαφροί

ὡς ἡ φλόξ, ἀναλίσκόμενοι ἀφ' ἑαυτῶν, ἀναγεννώμενοι ἐκ τῆς τέφρας των, αἰείποτε φωτεινοί, αἰείποτε φλογεροί, ἀτρωτοί, ἀνίκητοι.

Ἡ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον συγγρατῆθεῖσα διάλυσαι τῆς πρώτης παραφορᾶς ἐβύβισε τοὺς δύο ἔραστὰς εἰς ζωὴν ἐκστάσεως, ἥτις πρὸς στιγμὴν τοὺς ἔκαμε νὰ λησμονήσωσι τὴν μεταφυσικὴν καὶ τὰ προβλήματα τῆς. Ἡ στιγμὴ αὕτη διήρκεσεν ἐξ μῆνας. Τὸ ἡδύτατον ἀλλὰ καὶ δεσποτικώτατον τῶν αἰσθημάτων ἐπῆλθεν ὅπως συμπληρῶσιν ἐν αὐτοῖς τὴν ἀνεπρκῆ πνευματικὴν ἱκανοποίησιν τοῦ νοῦ καὶ τοὺς ἀπερρόφησε καθ' ὅλοκληρίαν, τοὺς ἐξήφάνισε σχεδόν. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ φιλήματος ὁ Γεώργιος Ἐλπίστος ὄχι μόνον ἐξήφανίσθη παντελῶς ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ κόσμου, ἀλλὰ προσέτι ἔπαυσε νὰ γραφῇ, δὲν τὸν ἐπανεῖδα δὲ οὐδ' ἐγὼ μετ' ὕλην τὴν μακρὰν καὶ εἰλικρινῆ φιλίαν ἣν μοὶ ἐξεδήλωσεν. Οἱ λογιευόμενοι ἠδύνατο ἐκ τούτου νὰ συμπεράνωσιν ὅτι διὰ πρώτην φορὰν ἐπὶ ζωῆς του ἠυχριστεῖτο καὶ ὅτι εὔρε τὴν λύσιν τοῦ μεγάλου προβλήματος, τὸν τελικὸν σκοπὸν τῆς ὑπάρξεως τῶν ὄντων.

Ἐξὼν μετ' τὸν «διττὸν ἐγωῖσμόν» ἐκείνον, ὅστις ἀπομακρύνει τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τοῦ ὀπτικοῦ ἡμῶν κέντρου, σμικρύνει τὰ ἐλαττώματά τῆς καὶ τὴν κάμνει νὰ φαίνεται μᾶλλον ἀξιαγκλητος καὶ ὠραιότερα. Ἐπειδὴ αὐτοὶ ἦσαν ἠυχριστημένοι ἐκ τῆς ἀμοιβαίας ἀγάπης των, ἤκουον τὸ πᾶν περὶ αὐτοὺς ἄδον ἐν τῇ φύσει καὶ ἐν τῇ ἀνθρωπότητι διηνεκές ἄσμα εὐδαιμονίας καὶ ἔρωτος.

Συχνάκις τὴν ἐσπέραν ἐπορεύοντο ἀκολουθοῦντες τὸν ῥοῦν τοῦ Σηκουάνα ὅπως παρατηρήσωσι ῥεμβῶς τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα τοῦ φωτός καὶ τῆς σκιάς, τὰ κοσμοῦντα τὸν οὐρανὸν τῶν Παρισίων τόσον ἐξάίσιον κατὰ τὸ λυκόφως ὅτε αἱ σκιαγραφίαι τῶν πύργων καὶ τῶν κτιρίων διαγράφονται ἀμυδρὰ ἐπὶ τοῦ φωτεινοῦ στερεώματος τῆς δύσεως. Νεφέλαι ῥόδινα καὶ πορφυραῖ φωτιζόμεναι ὑπὸ τῆς μακρινῆς ἀντανεκλάσεως τῆς θαλάσσης, ἐφ' ἧς λάμπει ὁ ἐξαφανισθεὶς ἠλιος ἀποδίδουσιν εἰς τὸν οὐρανὸν τῶν Παρισίων χαρακτῆρα ἰδιαιτέρον, ὅστις δὲν ἐξισοῦται πρὸς τὸν τοῦ οὐρανοῦ τῆς Νεαπόλεως τοῦ λουομένου κατὰ τὴν δύσιν ἐπὶ τοῦ κατόπτρου τῆς Μεσογείου, ἀλλ' ὅστις ὑπερβαίνει ἰσως τὸν τοῦ οὐρανοῦ τῆς Βενετίας, οὗ ὁ φωτισμὸς εἶνε ἀνατολικὸς καὶ ὠχρὸς. Εἴτε ἂν βαδίζοντες ἐφθάνον εἰς τὴν Παλαιάν νῆσον τοῦ Ἀστεως καὶ κατήρχοντο παραπλεύρως τοῦ ῥοῦ τοῦ ποταμοῦ διερχόμενοι ἀντικρῶ τῆς Παναγίας καὶ τοῦ γηραιοῦ Σατελέ, οὗ ἡ ζοφερὰ σκιαγραφία ἐχαράσσετο ἐπὶ τοῦ φωτεινοῦ οὐρανοῦ, εἴτε συνηθέστερον ἂν προσελκυόμενοι ὑπὸ τῆς λαμπρότητος τῆς δύσεως καὶ ὑπὸ τῆς ἐξοχῆς ἤθελον κατέλθει διὰ τῶν παροχθίων

ὄδων πέραν τῶν ὄχρωμάτων τῆς ἀπεράντου πόλεως καὶ περιπλανητῆ μέχρι τῶν ἐρήμων χώρων τῆς Βουλώνης καὶ τοῦ Βιλαγκούρ, τῶν περιβαλλομένων ὑπὸ τῶν σκοτεινῶν λοφίσκων τοῦ τοῦ Μεδῶν καὶ τοῦ Σαίν-Κλού, ἐθεῶντο τὴν φύσιν, ἐλησμόνου τὴν θορυβώδη πόλιν, ἀφανῆ ὀπισθὲν των καὶ βαδίζοντες διὰ τοῦ αὐτοῦ βήματος, ἀποτελοῦντες ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ὄν ἡσθάνοντο ταύτοχρόνως τὰς αὐτὰς ἐντυπώσεις, ἐσκέπτοντο τὰς αὐτὰς σκέψεις καὶ ἐν σιγῇ ἐλάλουν τὴν αὐτὴν γλῶσσαν. Ὁ ποταμὸς ἔρρεε παρὰ τοὺς πόδας των· οἱ κρότοι τῆς ἡμέρας ἐσίγων· οἱ πρῶτοι ἀστέρες ἔλαμπον εἰς τὸν οὐρανόν. Ἡ Ἰκλέα ἠρέσκετο νὰ δεικνύη αὐτοὺς πρὸς τὸν Γεώργιον ὀνομάζουσα αὐτοὺς καθ' ὅσον ἐνεφάνιζοντο.

Ὁ Μάρτιος καὶ ὁ Ἀπρίλιος δωροῦσιν ἐνίοτε εἰς τοὺς Παρισίους γλυκείας ἐσπέρας, καθ' ἃς κυκλοφορεῖ ἡ πρώτη πνοή, ὁ πρόδρομος τῆς ἀνοιξέως.

Οἱ λαμπροὶ ἀστέρες τοῦ Ὁρίωνος, ὁ ἀπαστράπτων Σείριος, οἱ Δίδυμοι Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης ἀστράπτουσιν εἰς τὸν ἀπεράντον οὐρανόν. αἱ Πλειάδες κατέρχονται εἰς τὸν δυτικὸν ὀρίζοντα, ἀλλ' ὁ Ἄρκτοῦρος καὶ ὁ Βοώτης, ποιμὴν τῶν οὐρανίων ποιμνίων ἐπανέρχονται, μετὰ τινὰς δὲ ὥρας ἡ λευκὴ καὶ ἀπαστράπτουσα Λύρα ὑψοῦται εἰς τὸν ἀνατολικὸν ὀρίζοντα, παρακολουθουμένη μετ' ὀλίγον ὑπὸ τοῦ Γαλαξίου. Ὁ χρυσάκτιν Ἄρκτοῦρος ἦτο πάντοτε ὁ πρῶτος ἀγγνωρίζομενος ἀστὴρ ἕνεκα τῆς ἰσχυρᾶς λαμπρώς του καὶ τῆς θέσεως αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπίταξιν τῆς οὐρας τῆς Μεγάλης Ἄρκτου. Ἐνίοτε ἡ ἡμισέληνος ἐπλανάτο εἰς τὸν πρὸς δυσμὰς οὐρανόν καὶ ἡ θεωμένη νεάνις ἐθαύμαζεν ὡς Ροῦθ παρὰ τὸν Βοῶζ «τὸ χρυσοῦν ἐκεῖνο δρέπανον εἰς τὸν ἀγρὸν τῶν ἀστέρων».

[Μετάφρασις X.]

Ἔπεται συνέχεια

ΜΗΤΡΥΙΑ

Διήγημα

Συνέχεια· ἴδε σελίδα 100.

Τέλος ὁ Παῦλος μετὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἦσαν παραδεδομένοι εἰς ἀπεράντον σακκοπαιξίαν — παιγνίδιον τὸ ὁποῖον ἡγάπων καὶ οἱ δύο — σκεπτικοὶ καὶ ἀφωνοί. Ὁ Παῦλος ἔχανεν, εὐρισκόμενος πάντοτε εἰς ἀδιέξοδον. Ἐσκέπτετο, φαίνεται, ἄλλην πάλην, ἢ τὴν ἐπὶ τοῦ μικροῦ μελανοκιτρίνου ἄβρακος...

« Ἀπόψε θέλει νὰ χάσῃ τὴ μάχη ὁ κύριος! » εἶπε μὲ διπλωματικὸν ὕφος ὁ Ἀγαμέμνων.

« Μπᾶ! κρῖμα στὴ σκέψι! » ἀνέκραξεν ἀπὸ τῆς θέσεώς της ἡ Ἀνθή.

Τὴν ἔχασε τῷ ὄντι· ἀλλ' ἐκέρδησε μίαν ἄλλην. Περὶ τὸ τέλος ἐφάνη ἤρεμος, μειδιῶν μὲ τὴν ἀληθῆ ἐκείνην λάμπιν, ἣτις πρὸ πολλοῦ δὲν εἶχεν ἀνατεῖλει ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Ἐν τῇ πάλῃ ἐνίκησεν... Ὅταν, περὶ τὴν δεκάτην, ἠγειρετο ὁ πατήρ του νὰ ποσυρθῇ εἰς τὸ σπουδαστήριόν του, τὸν ἐπλησίασε καὶ τῷ εἶπε:

« Πρὶν πάγω νὰ κοιμηθῶ, θάλλθῶ μέσα νὰ σας βρῶ. Ἐγὼ νὰ σας πῶ κάτι τί. »

Καὶ ὅταν ἀργότερα ἡ κυρία Ἐλλιот ἀπεσύρετο, παραλαμβάνουσα τὴν μαθήτριά της, τὴν ἐστάματῃσε παρὰ τὴν θύραν καὶ τῇ εἶπε:

« Κυρία Ἐλλιот, μὴ λησμονεῖτε ὅτι αὔριον εἶνε Πέμπτη· μετὰ τὸ φαγητόνθ' ἀβγοῦμε εἰς τὸν συνήθη μας περίπατον. Ἄν το λησμονῶ καμμιὰ Πέμπτη, ὅπως ἔτυχε τὴν περασμένη, σὰς παρακαλῶ νὰ μού το ὑπενθυμιζετε... »

— Εὐχαρίστως. Δὲν θὰ πάροουμε περνῶντας καὶ τὴν δεσποινίδα Ἐρμινίαν;

— Ἐννοεῖται· ἀλλὰ πιθανόν νὰ μὴν εὐκαιρήσῃ νάλλθῃ μαζί μας... νὰ ἰδοῦμε... Καληνύκτα σας.

— Καληνύκτα σας. »

Καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ διαλόγου ἠτένιζον ἀλλήλους ἀσκαρδαμικτεῖ. Φαίνεται ὅτι τὸ βλέμμα της δὲν τον ἐφόβιζε πλέον, ἀφ' οὗ τὸ ἰδικόν του εἶχε τὸ θάρρος νὰ λέγῃ μετὰ τὴν ἀτάραχον αὐτοῦ διαύγειαν:

« Κυρία Ἐλλιот, δὲν εἶνε ἀληθὲς ὅτι σκέπτεσθε περὶ ἐμοῦ! »

Μετὰ μίαν ὥραν, μόλις εἶχεν ἀφήσει τὸ σπουδαστήριον τοῦ πατρός του, καὶ ἀποχωρήσει εἰς τὸ δωμάτιόν του, ἐκάθητο πρὸ τοῦ γραφείου του καὶ ὑπὸ τὸ γλυκὺ πρασινωπὸν φῶς τοῦ λαμπτήρος ἔγραφε μίαν ἐπιστολήν. Μὲ τὸν πυρετὸν τῆς ἐμπνεύσεως, μὲ τὴν θερμὴν ἐκείνην, ἣτις καταλαμβάνει τοὺς συγγραφεῖς ὅταν φιλοτεχνῶσιν ὑψηλὰς σελίδας, καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὅταν ἐξασκῶσιν ὑψηλὰς ἀρετάς, τὴν ἤρχισε καὶ τὴν ἀπεπεράτωσεν ὡς ἐξῆς:

« Ἀγαπητῆ Ἐρμινία,

« Ἡ ἀνάγκη τῆς βεβαρημένης συνειδήσεως κινεῖ ἀκουσίως τὴν χεῖρά μου. Πρέπει νὰ τὴν ἐπαναπαύσω διὰ μιᾶς ἐξομολογήσεως. Ὅτι θὰ σας εἶπω ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ τὸ ἠκούσατε καὶ ἄλλοτε παρ' ἐμοῦ· ἀλλ' οὔτε ἡ καρδιά, οὔτε ἡ εὐλικρινεῖα ἐκίνουν τὰ χεῖλη μου. Θέλετε τώρα νὰ ἤμαι πολὺ, μὰ πάρα πολὺ εὐλικρινῆς; Ἀδιάφορον, ἐγὼ θελω. Ὅταν κατ' ἀρχὰς ἔμαθον τὸν προσεχῆ μετὰ τοῦ πατρός μου γάμον σας, δὲν ἐχάρην, δὲν ἐπεδοκίμασα ἐνδομύχως τὸ σχέδιον. Ἡ εἰδήσις ὁμολογῶ ὅτι μὲ κατέστησε δυστυχῆ. Μὴ ζητήσητε νὰ μάθητε διατί· μὴ θελήσητε νὰ εἰσχωρήσητε εἰς τὸ ἀπόκρυφον βάθος τῆς καρδίας μου· καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύρω ἂν θὰ πλανηθῆτε εἰς ἐξώτερον σκότος, ἢ